

ΜΗ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΑ ΟΠΛΑ (NON LETHAL WEAPONS)

υπό Εφ.Ανθλγού(ΠΖ) Πασιώτη Δημητρίου

«Το μεγαλύτερο κατόρθωμα είναι να κάμψεις την αντίσταση του εχθρού χωρίς να γίνει μάχη». Η Τέχνη του Πολέμου, Sun Tzu

Εισαγωγή

Αναπόσπαστο μέρος της εξέλιξης της ανθρωπότητας, είναι ο πόλεμος. Οι κοινωνίες προετοιμάζουν και εκτελούν την πολεμική δραστηριότητα, ενώ οι συνέπειες, τις επηρεάζουν και τις μεταβάλλουν, σε έναν κύκλο αλληλεξάρτησης.

Από την φύση του, ο πόλεμος είναι φονικός και άρρηκτα συνδεδεμένος με το μοντέλο βιομηχανικής παραγωγής του Ford (τεχνολογία της αλυσίδας).

Στην ανά τους αιώνες εξελικτική πορεία του πολέμου, καθορίστηκαν στρατηγικές και μοντέλα στρατηγικών. Το μοντέλο που προσπαθεί να εφαρμοστεί σήμερα, στα πλαίσια του ακανονικού πολέμου, είναι *«η βίαιη πάλη μεταξύ κρατικών και μη οντοτήτων για νόμιμη κυριαρχία και επιρροή σε σχετικούς πληθυσμούς κατά την οποία εφαρμόζονται έμμεσες και ασυμμετρικές προσεγγίσεις, όπου μπορεί να χρησιμοποιηθεί όλο το φάσμα των συμβατικών και άλλων ικανοτήτων με σκοπό να υποσκάψει την ισχύ, την επιρροή και την θέληση του αντιπάλου»*.

Για την επίτευξη του ανωτέρω, απαιτείται ο διασκορπισμός μονάδων, εν ήδη «νησίδων» εντός και πέραν της εχθρικής διατάξεως. Υπάρχει όμως, αδυναμία διαχωρισμού των εμπλεκομένων, καθώς δεν υπάρχουν γραμμές αντιπαράθεσης και Πρόσθια Όρια Τοποθεσίας, ενώ οι επιχειρήσεις πραγματοποιούνται σε ένα επίπεδο ασαφούς λογικής (fuzzy logic).

Το γεγονός αυτό, εγκυμονεί και επιτείνει το πρόβλημα των παράπλευρων απωλειών, από εσφαλμένα στοιχεία βολής, διατρήσεις και εξοστρακισμούς, οι οποίες προκαλούν, διατάραξη στην ροή των στρατιωτικών επιχειρήσεων, αλλά και κοινωνικές αναταραχές, στο εσωτερικό των εμπλεκομένων.

Για τον περιορισμό του ανωτέρω προβλήματος, η εξέλιξης της τεχνολογίας των οπλικών συστημάτων, έδωσε την λύση με την ανάπτυξη των **μη θανατηφόρων όπλων (non lethal weapons)**.

Ορισμός

Τα μη θανατηφόρα όπλα είναι όπλα ειδικής σχεδίασης, με στόχο τη μείωση της μαχητικής ικανότητας του αντιπάλου, μέσω της εξουδετέρωσης προσωπικού ή υλικού, με την πρόκληση *μερικής και προσωρινής* ανικανότητας, ελαχιστοποιώντας την πιθανότητα μόνιμων βλαβών.

Κατηγορίες

Το οπλοστάσιο των μη θανατηφόρων όπλων αποτελείται, τόσο από πειραματικά όσο και εν υπηρεσία, εποχούμενα όπλα επί οχημάτων και σκαφών, πυροβόλα, φορητό οπλισμό και εκρηκτικά, τα οποία συμπληρώνουν τα συμβατικά και σε αρκετές περιπτώσεις τα αντικαθιστούν ή και τα υποκαθιστούν.

Διαχωρίζονται σε κατά προσωπικού, κατά υλικού ή μεικτής χρήσεως. Αναλόγως της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας, διακρίνονται σε:

1. Ακουστικά: Χρησιμοποιούν τεχνολογία υπερήχων και υποήχων, για την πρόκληση προσωρινής απώλειας ακοής, ασάθειας, αποπροσανατολισμού και δυσφορίας.
2. Κινητικά: Χρησιμοποιούν τεχνολογία πρόκλησης προσωρινής ακινησίας, μέσω νευροπαράλυσης και μη ελεγχόμενης σύσπασης μυών, με την χρήση κυρίως ηλεκτρισμού.
3. Οπτικο – ηλεκτρονικά: Χρησιμοποιούν τεχνολογία πράσινων LASER, για τον περιορισμό της όρασης (αβλαβή) ή της αύξησης της εσωτερικής θερμοκρασίας του σώματος, στιγμιαία.
4. Χημικά – βακτηριολογικά: Χρησιμοποιούν ειδικές ερεθιστικές χημικές ουσίες, οι οποίες περιορίζουν την αίσθηση της όρασης και της όσφρησης. Επίσης, χρησιμοποιούν ειδικά βακτήρια, τα οποία προκαλούν υπερδιαβρώσεις, υπερκολλήσεις/ υπερκαύσεις και αντιέλξεις/ υπερλιπάνσεις. Χρησιμοποιούνται κυρίως εναντίον υλικού.

Ιστορική αναδρομή

Η προσπάθεια καταστολής της δυνατότητας του αντιπάλου να μάχεται και να προβάλει αντίσταση κατά την διάρκεια των συγκρούσεων, χωρίς την διεξαγωγή μάχης με συμβατικά όπλα, απετέλεσε ειδική πραγματεία από τους ιστορικούς χρόνους.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα πρώιμης χρήσης μη θανατηφόρων όπλων απετέλεσε η πολιορκία της Ιεριχούς (1400 π.Χ.), όπου οι Ισραηλινοί χρησιμοποίησαν κεράτινα πνευστά για την καταστροφή των τειχών της πόλεως.

Στην σύγχρονη εποχή, σταθμό αποτέλεσε η χρήση καπνογόνων και δακρυγόνων ουσιών προς το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου από τους Αμερικανούς. Η διάχυση τους στο πεδίο της μάχης, μέσω ειδικών διατάξεων ή μέσω βολών πυροβολικού, εκμεταλλευόμενα την φορά του ανέμου, προκαλούσαν έλλειψη ορατότητας, δακρύρροια, βλεφαρόσπασμο και δύσπνοια, μειώνοντας την ικανότητα των αντιπάλων για μάχη εντός των χαρακωμάτων.

Στις μετέπειτα δεκαετίες, η τεχνολογική εξέλιξη στην παρασκευή των ανωτέρων ουσιών, οδήγησε στην παγκοσμίως εκτεταμένη χρήση τους από τα Σώματα Ασφαλείας, για την καταστολή και τον έλεγχο πλήθους, για την αντιμετώπιση οχλοκρατικών καταστάσεων και ομηρίας κτλ. (Επιχείρηση "NIMROD", Λονδίνο, 1980, Επιχείρηση «ΔΟΥΡΕΙΟΣ ΙΠΠΟΣ», Uako, Texas, 1993, κ.α.)

Σήμερα, η τεχνολογία των μη θανατηφόρων όπλων, αν και βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο για εκτεταμένη εφαρμογή στο πεδίο της μάχης, εν τούτοις έχει πλήρη εφαρμογή στην αντιμετώπιση ασύμμετρων απειλών, στις Other Operations Than War και στο φάσμα των αστυνομικών επιχειρήσεων.

Οι πόλεμοι και οι μάχες στο μέλλον θα διεξάγονται, χωρίς να προκαλούν θύματα μεταξύ των αμάχων, ελάχιστες έως καθόλου απώλειες για το στρατιωτικό προσωπικό, χωρίς αρνητικές επιδράσεις στο περιβάλλον και με καταστροφή ή αδρανοποίηση της υλικοτεχνικής υποδομής του αντιπάλου.

Το παρόν άρθρο θα ασχοληθεί με την παρουσίαση του υπάρχοντος φορητού οπλισμού, ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε επίπεδο operator ειδικών επιχειρήσεων, η τακτική και η επιχειρησιακή του χρήση, η εξέλιξη του και η δυνατόν ενσωμάτωση του στα πλαίσια των ελληνικών δεδομένων.

Ακουστικά Όπλα

Αισθητήρες: Εκπέμπουν συχνότητες υποήχων, για αποπροσανατολισμό δυτών. Η τακτική χρήση τους περιλαμβάνει την εγκατάστασή τους στον πυθμένα, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλους. Όταν πλησιάζει δύτες, την προς δολιοφθορά εγκατάσταση, εκπέμπονται από τους αισθητήρες, υπόηχοι, οι οποίοι προκαλούν αποπροσανατολισμό, ίλιγγο και δυσφορία.

Επιχειρησιακά χρησιμοποιούνται για την ασφάλεια λιμενικών εγκαταστάσεων.

Χειροβομβίδες κρότου – λάμψης (flash bangs): Κατά την πυροδότησή τους, το διασπώμενο κέλυφος παράγει στιγμιαία, εκκωφαντικό κρότο και εκτυφλωτική λάμψη, που αποπροσανατολίζουν και αδρανοποιούν τον στόχο για λίγα δευτερόλεπτα. Γίνεται προσπάθεια για αντικατάσταση του εκρηκτικού γεμίσματος με πούδρα αλουμινίου, η οποία αναφλέγεται στιγμιαία με την επαφή με αέρα. Η έκρηξη που προκύπτει είναι μεγαλύτερης διάρκειας.

Επιχειρησιακά χρησιμοποιείται σε Close Quarter Battle, καταστάσεις ομηρίας, αφοπλισμού και αντιμετώπισης οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους.

Σε πειραματικό και ερευνητικό επίπεδο, γίνεται προσπάθεια ανάπτυξης ενός φορέα εκπομπής υπερήχων συχνοτήτων 50 kHz – 150 MHz, ο οποίος επιχειρησιακά θα χρησιμοποιείται σε ειρηνευτικές αποστολές, για καταστολή οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους.

Κινητικά Όπλα

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει όλων των ειδών τα φορητά όπλα, δημιουργώντας ένα πλήρες οπλοστάσιο μη θανατηφόρων όπλων. Τα φορητά όπλα αυτής της κατηγορίας είναι συνήθως κίτρινου χρώματος, αντί μαύρου, για να ξεχωρίζουν ως Non Lethal Weapons.

Εκτοξευτές σφαιριδίων: Βάλλουν σφαιρίδια καουτσούκ και πλαστικά ή χρωματόσφαιρες (μόνιμου ή προσωρινού χρωματισμού) των 37 ή των 40 mm. Τα σφαιρίδια προκαλούν έντονο σοκ και τοπικό πόνο, ενώ αν γίνεται χρήση χρωματόσφαιρας, το χρώμα επισημαίνει τον στόχο, ο οποίος στην συνέχεια μπορεί να συλληφθεί, λόγω διαφοροποίησης του από το πλήθος.

Εναλλακτικά, μπορούν να βάλουν βομβίδες καπνογόνων, δακρυγόνων και διαφόρων ερεθιστικών αερίων, με συνέπεια να μπορούν να ενταχθούν και στην κατηγορία των χημικών.

Η παράλληλη χρήση συμβατικών ή μη πυρομαχικών, αποτελεί το πλεονέκτημα της υποκατηγορίας αυτής, αφού δύναται να γίνεται άμεση μετάπτωση από την χρήση θανατηφόρου πυρός σε μη.

Επιχειρησιακά χρησιμοποιούνται σε ειρηνευτικές αποστολές και για καταστολή οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους.

Την υποκατηγορία αυτή, πλαισιώνουν σχεδόν, όλοι οι εκτοξευτές εν υπηρεσία ανά την υφήλιο. Φέρουν αποθηκευτικό χώρο εξαπλού βυκίου ή η τροφοδοσία τους είναι μονή. Ωστόσο, ειδική μνεία πρέπει να γίνει για τα κάτωθι όπλα:

Flash Ball: Τροφοδοτείται με δύο(2) σφαιρίδια των 44 ή 83 mm. Διαθέτει δύο(2) κάννες κάθετες των 44 ή οριζόντιες των 83 mm. Βεληνεκές όπλου 5 m.

Αναπτύχθηκε από την γαλλική VERNEY – CARRON.

LL06: Τροφοδοτείται με σφαιρίδιο των 44 mm. Διαθέτει ράγα τύπου ricatinny για τοποθέτηση διαφόρων προσαρτημάτων. Βεληνεκές όπλου 40 m.

Αναπτύχθηκε από την γερμανική BRÜGGER & THOMET.

Τυφέκια: Βάλλουν σφαιρίδια καουτσούκ και πιπεριού ή χρωματόσφαιρες διαφόρων διαμετρημάτων. Τα σφαιρίδια προκαλούν έντονο σοκ και τοπικό πόνο ή ερεθισμό των αεραγωγών, των ματιών και του δέρματος. Αν γίνεται χρήση χρωματόσφαιρας, το χρώμα επισημαίνει τον στόχο.

Επιχειρησιακά χρησιμοποιούνται σε ειρηνευτικές αποστολές, CQB, καταστάσεις ομηρίας, αφοπλισμού, καταστολής οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους.

Την υποκατηγορία αυτή, πλαισιώνουν τα κάτωθι όπλα:

FN303: Τροφοδοτείται με διαφανή τυμπανοειδή γεμιστήρα των 15 σφαιριδίων των 18 mm, τα οποία διαλύονται με την πρόσκρουση στον στόχο, μεταφέροντας ενέργεια 29 - 32 joule, για τη μη διάτρηση του. Ενσωματώνει φιάλη πεπιεσμένου αέρα για την εκτέλεση 110 συνεχόμενων βολών.

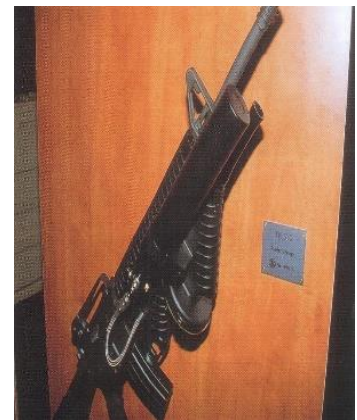

Διαθέτει ράγα τύπου picatinny για τοποθέτηση διαφόρων προσαρτημάτων. Βεληνεκές όπλου 70 m.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε σαν ανεξάρτητο όπλο, είτε ως δευτερεύων οπλισμός, ενσωματωμένος σε τυφέκιο μάχης.

Υπάρχουν δύο(2) εκδόσεις, μια για αστυνομική χρήση, με βεληνεκές 70 m και μια για στρατιωτική, με βεληνεκές 100 m.

Αναπτύχθηκε από την βελγική FN HERSTAL .

MR35 Punch Gun: Τροφοδοτείται με γεμιστήρα των τριών(3) ή πέντε(5) σφαιριδίων των 35 mm, ταχύτητας εξόδου 112 m/s. Βεληνεκές όπλου 25 m.

Αναπτύχθηκε στα τέλη της δεκαετίας του '90 από την γερμανική MANURHIN EQUIPMENT OF MULHOUSE.

Στα πλαίσια τεχνολογικής εξέλιξης της ανωτέρω υποκατηγορίας, γίνεται ανάπτυξη του φυσιγγίου WASPCAR LL50 των 0.50 cal, το οποίο θα προκαλεί έντονο σοκ και πόνο στον στόχο. Η καινοτομία του εγχειρήματος είναι να βάλλεται από αραβίδες M16A2M4, οι οποίες χρησιμοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Λειόκαννα: Βάλλουν σφαιρίδια καουτσούκ, πλαστικά ή ορυκτού άλατος. Τα σφαιρίδια προκαλούν έντονο σοκ και τοπικό πόνο.

Εναλλακτικά, με την προσθήκη ειδικού πώματος και φυσιγγίου, μπορούν να εκτοξεύσουν βομβίδες καπνογόνων, δακρυγόνων και διαφόρων ερεθιστικών αερίων, με συνέπεια να μπορούν να ενταχθούν και στην κατηγορία των χημικών.

Επιχειρησιακά χρησιμοποιούνται σε ειρηνευτικές αποστολές, CQB, καταστάσεις ομηρίας, αφοπλισμού και καταστολής οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους.

Την υποκατηγορία αυτή, πλαισιώνουν όλα τα λειόκαννα όπλα εν υπηρεσία ανά την υφήλιο. Γενικά, φέρουν αποθηκευτικό χώρο για τροφοδοσία 3 - 8 φυσιγγίων. Ωστόσο, ειδική μνεία πρέπει να γίνει για τα κάτωθι:

M26 MASS: Τροφοδοτείται με γεμιστήρα των πέντε(5) σφαιριδίων των 12 gauge. Διαθέτει ράγα τύπου ricatinny τοποθέτηση διαφόρων προσαρτημάτων.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε αυτόνομα (βάρος 2 kg), είτε ως δευτερεύων όπλο προσαρτημένο σε αραβίδα M16A2M4 (βάρος 1 kg).

Αναπτύχθηκε από το U.S. Infantry Battle Laboratory.

Η ανάπτυξη προέκυψε από τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των επιχειρήσεων σε Αφγανιστάν και Ιράκ, για τη μετάπτωση του τυφεκιοφόρου από ένα όπλο ακρίβειας και μεγάλου βεληνεκούς, σε ένα όπλο περιοχής για μικρές αποστάσεις.

Όπλα Pepper Balls: Είναι πανομοιότυπα με τα όπλα τύπου paintball. Διατίθενται είτε σε μορφή πιστολιού είτε τυφεκίου. Τροφοδοτούνται από αποθηκευτικό χώρο, ο οποίος

φέρει μέχρι και 450 σφαιρίδια πιπεριού, τα οποία προκαλούν έντονο σοκ, πόνο και ερεθισμό αεραγωγών και δέρματος. Ενσωματώνουν φιάλη πεπιεσμένου αέρα για την εκτέλεση συνεχόμενων βολών. Διαθέτουν ράγες τύπου ricatinny για διάφορα προσαρτήματα. Βεληνεκή 100 m.

Πιστόλια: Βάλλουν σφαιρίδια πλαστικά ή λαστιχένια και πιπεριού. Τα σφαιρίδια προκαλούν έντονο σοκ και τοπικό πόνο, ενώ η βολή με πιπεριού προκαλεί έντονο ερεθισμό των ματιών, των αεραγωγών και του δέρματος. Διακρίνονται σε μονής, διπλής ή τετραπλής κάννης.

Επιχειρησιακά χρησιμοποιούνται σε ειρηνευτικές αποστολές, CQB, καταστάσεις ομηρίας, αφοπλισμού και καταστολής οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους.

Ωστόσο, ειδική μνεία πρέπει να γίνει για το:

M09 OSA: Διαθέτει 4πλή κάννη, η οποία δέχεται σφαιρίδια των 15,3 mm. Λειτουργεί ηλεκτρικά με μπαταρίες, ενώ γεμίζεται με την αρχή των περιστρώφων. Είναι ρωσικής προελεύσεως.

Όπλα ηλεκτρικής εκκένωσης: Εκτοξεύουν δύο(2) ακίδες, οι οποίες μόλις έρθουν σε επαφή με τον στόχο, διοχετεύουν με την συνεχιζόμενη πίεση της σκανδάλης, ηλεκτρικό ρεύμα για διάρκεια 5 sec, λόγω της δημιουργίας κλειστού κυκλώματος (ακίδες, στόχος,

πιστόλι, ακίδες). Η διοχετευόμενη ηλεκτρική εκκένωση προκαλεί ανεξέλεγκτη σύσπαση των μυών και ακινησία.

Επιχειρησιακά χρησιμοποιούνται σε ειρηνευτικές αποστολές, CQB, καταστάσεις ομηρίας και αφοπλισμού.

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν είτε σαν ανεξάρτητα όπλα, είτε σαν δευτερεύων οπλισμός, ενσωματωμένα σε τυφέκια μάχης.

Η ανάπτυξη προέκυψε από την απαίτηση, ο πεζός να μπορεί να εξαπολύει πυρά διαφόρων ειδών (συμβατικά και μη), με ένα ή συνδυασμό όπλων, για διάφορα είδη αποστολών, με άμεση μετάπτωση από την χρήση θανατηφόρου πυρός σε μη.

Την υποκατηγορία αυτή, πλαισιώνουν τα κάτωθι:

M26 Advanced Taser: Πιστόλι με βεληνεκές 7 m. Διαθέτει μνήμη, με δυνατότητα καταγραφής ημερομηνίας και ώρας χρήσης, για 585 βολές. Το ρεύμα παράγεται από οκτώ(8) αλκαλικές μπαταρίες.

X26 Taser: Πιστόλι με βεληνεκές 7 m. Η διοχετευόμενη ηλεκτρική εκκένωση προκαλεί ανεξέλεγκτη σύσπαση των μυών και ακινησία. Η διαφοροποίηση του σε σχέση με το M26 Taser είναι η χρήση τεχνολογίας pulse, η οποία συγκεντρώνει το ρεύμα στο κεντρικό νευρικό σύστημα του στόχου. Διαθέτει μνήμη για καταγραφή ημερομηνίας και ώρας χρήσης για 2.000 βολές και δυνατότητα σύνδεσης με θύρα USB ηλεκτρονικού υπολογιστή. Το ρεύμα παράγεται από μπαταρία λιθίου.

M12 Taser: Λειόκανο, το οποίο βάλλει φυσίγγια XREP των 12 gauge. Η καινοτομία έγκειται στο βαλλόμενο πυρομαχικό, αφού με την πορεία του προς τον στόχο εκτοξεύει δύο(2) ακίδες, οι οποίες δημιουργούν με τον στόχο κλειστό κύκλωμα. Κατά συνέπεια, με το ίδιο όπλο μπορεί να γίνει ταυτόχρονη εμπλοκή πολλαπλών στόχων, χωρίς το πρόβλημα τις χειροκίνητης αλλαγής κεφαλής μετά την βολή, που παρουσιάζεται στα ανωτέρω πιστόλια.

Stun Guns: Πιεζοηλεκτρικές συσκευές, οι οποίες προκαλούν ηλεκτρική εκκένωση, με συνέπεια την ανεξέλεγκτη σύσπαση μυών και προσωρινή ακινησία. Η ισχύς εκπομπής είναι από 0,1 – 7 kV, αναλόγως συσκευής. Η τακτική χρήση απαιτεί επαφή με το σώμα του στόχου, για την επίτευξη αποτελέσματος.

Επιχειρησιακά χρησιμοποιούνται σε καταστάσεις ομηρίας και αφοπλισμού.

Σε ορισμένες χώρες, βάσει νομοθετικού πλαισίου, μπορούν να φέρονται και από πολίτες, σαν όπλο αυτοάμυνας. Κατά συνέπεια υπάρχει πληθώρα τύπων και κατασκευαστών. Αναπτύχθηκαν την δεκαετία του '80, από την αμερικανική NOVA TECHNOLOGIES. Η εξέλιξη τους έχει οδηγήσει σε ενσωμάτωση σε μια πληθώρα

συσκευών, όπως ράβδοι, κινητά τηλέφωνα κτλ.

Ράβδοι: Πρόκειται για τα αστυνομικά γκλομπς. Είναι συμπαγής μεταλλικές, πλαστικές, καουτσούκ ή ξύλινες ράβδοι, οι οποίες διαθέτουν λαβή. Διακρίνονται σε τηλεσκοπικά και τύπου TONFA (λαβή ορθής γωνίας). Η τακτική τους χρήση απαιτεί επαφή με το σώμα του στόχου, για την επίτευξη αποτελέσματος.

Επιχειρησιακά χρησιμοποιούνται σε ειρηνευτικές αποστολές, καταστάσεις αφοπλισμού και καταστολής οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους.

Στην εποχή μας, η εξέλιξη αυτών μέσω της σμίκρυνσης τους, οδήγησε στα τακτικά μπαστούνια, που θεωρούνται πλέον αμυντικά όπλα, φέροντα ακόμη και από πολίτες.

Σε πειραματικό και ερευνητικό επίπεδο, γίνεται ανάπτυξη του QINETIC. Πρόκειται για

έναν φορέα εκτόξευσης ειδικής ίνας τύπου kevlar. Χρησιμοποιεί ίνα, ως μέσο ακινητοποίησης, με τη μορφή δικτύου, ο οποίος επιχειρησιακά θα χρησιμοποιείται σε ειρηνευτικές αποστολές, σε καταστάσεις αφοπλισμού και για καταστολή οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους.

Οπτικο – ηλεκτρονικά

Αυτή η κατηγορία όπλων, βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, διότι η τεχνολογία LASER, που αξιοποιεί, είναι ακόμη εν εξελίξει. Εποπτεύων ρόλο και καθορισμό των επιχειρησιακών απαιτήσεων έχουν η Defense Advanced Research Programs Agency και η Non Lethal Weapons Directorate του United States Department of Defense, ενώ στο στάδιο της ανάπτυξης των απαιτούμενων τεχνολογιών εμπλέκονται αμερικανικά πανεπιστήμια. Επιχειρησιακά, τα όπλα αυτά, θα χρησιμοποιούνται στο πεδίο της μάχης, για την καταστροφή/ εξουδετέρωση κυρίως των ηλεκτροοπτικών βοηθημάτων και κυκλωμάτων των οπλικών συστημάτων, σε ειρηνευτικές αποστολές, Close Quarter Battle, καταστάσεις αφοπλισμού, ομηρίας και για καταστολή οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους.

Ωστόσο, οι επιχειρήσεις στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν κατέδειξαν αναγκαιότητες, οι οποίες οδήγησαν σε αυτοσχεδιασμούς. Ένας εξ αυτών είναι η χρήση καταδεικτών LASER. Στους διάφορους Σταθμούς Ελέγχου Κυκλοφορίας, οι Αμερικανοί χρησιμοποιούσαν την πράσινη ακτίνα των καταδεικτών, σημαδεύοντας τους οδηγούς των οχημάτων που δε μείωναν την ταχύτητα του οχήματος τους, προκαλώντας αποπροσανατολισμό ή προσωρινή τύφλωση για 15 min. Αυτή η χρήση οδήγησε σε μαζική αξιοποίηση των καταδεικτών και καθιέρωση τους, πέραν της στοχοποίησης για βολή όπλων ευθυτενούς τροχιάς.

Ένας άλλος παλαιότερος αυτοσχεδιασμός, προέκυψε από την επιχειρησιακή εμπειρία που έχει αποκτηθεί παγκοσμίως, από τις αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις και ιδιαίτερος από τις τακτικές CQB. Ένα «ταπεινό» εργαλείο, ο φακός, ο οποίος πολλές φορές τοποθετείται επί των όπλων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί σα μη θανατηφόρο όπλο, τη νύκτα. Η στιγμιαία εκτυφλωτική λάμψη ενός ισχυρού φακού σε εσωτερικό χώρο, προκαλεί στον στόχο, ολική έλλειψη ορατότητας, αμηχανία και ακινησία, αφού το εκπεμπόμενο φως είναι μεγαλύτερης ισχύος από το επίπεδο όχλησης και το όριο αντίδρασης του οφθαλμού.

Σε πειραματικό και ερευνητικό επίπεδο, γίνεται εξέλιξη των κάτωθι συστημάτων:

PHASR: Τυφέκιο LASER, το οποίο λειτουργεί με την εκπομπή ακτίνας. Βεληνεκές 1 km. Προκαλεί στιγμιαία

τύφλωση, χωρίς να επηρεάζει το οπτικό νεύρο, λόγω της χαμηλής εκπομπής.

Σύστημα εκπομπής θερμικής ακτινοβολίας: Φορέας εκτόξευσης θερμικής ακτίνας, η οποία επιδρά σε κυτταρικό επίπεδο.

Σύστημα ισοτροπικής ακτινοβολίας: Φορέας εκπομπής LASER, οποίος λειτουργεί με την εκπομπή ακτίνας σε μια επιφάνεια, προκαλώντας νέφος πλάσματος, από την υπερθέρμανση. Το γεγονός αυτό προκαλεί στιγμιαία εκτυφλωτική λάμψη και εκκωφαντικό ήχο.

Χημικά – Βακτηριολογικά

Εκτοξευτές βομβίδων ή βλημάτων: Βάλλουν βομβίδες ή βλήματα καπνογόνων, δακρυγόνων και διαφόρων ερεθιστικών αερίων, διαφόρων διαμετρημάτων. Από την έκλυση αερίων, προκαλείται άμεσα αφόρητη δυσφορία, ερεθισμός ματιών, αεροφόρων αγωγών και επιδερμίδας, δακρύρροια και βλεφαρόσπασμος,

Εκτοξευτές δακρυγόνων ουσιών: Τροφοδοτούνται με ένα(1) βομβίδιο, φορέα ερεθιστικής ουσίας CN, CS ή OC.

Φυσούνες: Ψεκαστήρες, οι οποίοι αποτελούνται από μια(1) φιάλη, η οποία περιέχει CN ή CS σε συνδυασμό με CO₂, σε υγρή μορφή. Η διοχέτευση της ουσίας προς τον στόχο, γίνεται μέσω πίεσης, ώστε να υπάρχει έλεγχος και εστιασμένος ψεκασμός. Βεληνεκές 25 m.

Όλα τα ανωτέρω, επιχειρησιακά χρησιμοποιούνται σε επιχειρήσεις καταστολής οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους.

Καπνογόνες Χειροβομβίδες: Κατά την πυροδότηση τους, το διασπώμενο κέλυφος εκλύει μείγμα γομώσεων χλωρικού άλατος, καλίου, λακτόζης και χρωστικών ουσιών, δημιουργώντας σύννεφο καπνού για τον περιορισμό της ορατότητας. Σε περίπτωση ρίψης τους πλησίον προσωπικού, δημιουργούν αίσθημα δυσφορίας και δύσπνοιας.

Επιχειρησιακά χρησιμοποιούνται σε όλα τα είδη επιχειρήσεων, στρατιωτικών και μη.

Χειροβομβίδες αερίων: Κατά την πυροδότηση τους, το διασπώμενο κέλυφος εκλύει αέρια CN ή CS. Προκαλείται αφόρητη δυσφορία, ερεθισμός ματιών, δακρύρροια, βλεφαρόσπασμος, αεροφόρων αγωγών και επιδερμίδας.

Επιχειρησιακά χρησιμοποιούνται σε ειρηνευτικές αποστολές, καταστάσεις ομηρίας και για καταστολή οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους.

Spray πιπεριού: Δοχείο spray με ουσία OC περιεκτικότητας 1 – 2 %, χωρητικότητας 20 - 400 gr, με πιεζόμενο διακόπτη, το οποίο προκαλεί ψεκασμό της ουσίας.

Η τακτική του χρήση περιλαμβάνει τον εστιασμένο ψεκασμό του στόχου στο πρόσωπο, προκαλώντας ανικανότητα ομιλίας και δύσπνοια για 3 – 15 min, δακρύρροια και βλεφαρόσπασμο για 15 – 30 min και αίσθηση τοπικού καψίματος του δέρματος για 45 – 60 min.

Επιχειρησιακά χρησιμοποιούνται σε καταστάσεις αφοπλισμού και για καταστολή οχλοκρατικών καταστάσεων και έλεγχου του πλήθους.

Σε ορισμένες χώρες, βάσει νομοθετικού πλαισίου, μπορούν να φέρονται και από πολίτες, σαν όπλο αυτοάμυνας. Υπάρχει πληθώρα τύπων και κατασκευαστών.

Η χώρα, η οποία εισήγαγε πρώτη την χρήση του σε επίπεδο αστυνομικών επιχειρήσεων καταστολής οχλοκρατίας, ήταν η αστυνομία της Μεγάλης Βρετανίας, την δεκαετία του 1990.

Σε αυτή την κατηγορία όπλων, γίνεται προσπάθεια, η εξέλιξη τους να είναι τέτοια ώστε να ενταχθούν σε πιο διευρυμένα στρατιωτικά αντικείμενα πέραν των ειρηνευτικών αποστολών, CQB, καταστάσεων αφοπλισμού, ομηρίας και καταστολής οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους.

Επιχειρησιακά απαιτείται, τα όπλα αυτά, πέραν της εξουδετέρωσης προσωπικού να επιτυγχάνουν και εξουδετέρωση υλικών, μέσω της διάβρωσης, της πήξης κτλ.

Σε πειραματικό και ερευνητικό επίπεδο, είναι σε εξέλιξη το σύστημα εκτόξευσης πολυουρεθανικών αφρών. Πρόκειται για φορέα εκτόξευσης. Η διοχέτευση του αφρού στον στόχο, γίνεται μέσω θερμαινόμενου ακροφυσίου, που αναπτύσσει θερμοκρασία 80° C. Ειδικό χημικό καταλύτης στερεοποιούν τον αφρό.

Η United States Special Operations Command αναπτύσσει βομβίδα αναισθητικού αερίου, η οποία θα εκτοξεύεται από τους υπάρχοντες εκτοξευτές και θα έχει την δυνατότητα «αγκυρώσεως» επί οχημάτων ή σκαφών. Στην συνέχεια, θα εξαπολύει είτε με τηλεχειρισμό είτε με κεφαλή χρονοκαθυστέρησης το αέριο, αναισθητοποιώντας τους επιβάτες. Επιπρόσθετα, θα έχει και την δυνατότητα να εκραγεί σαν χειροβομβίδα κρότου – λάμψης.

Ελληνική πραγματικότητα

Η επιχειρησιακή αντίληψη που επικρατεί στην Ελλάδα, για τα μη θανατηφόρα όπλα, είναι ότι θεωρούνται «εξωτικά», πέραν από κάποια βασικά εξ αυτών (ράβδοι, χειροβομβίδες κρότου – λάμψης κτλ.), εστιασμένα αποκλειστικά στην καταστολή οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους. Κάποιες προσπάθειες για

περαιτέρω ενσωμάτωση τους στο οπλοστάσιο των Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας, μέσω μελετών, ακόμη και αξιολογήσεων πεδίου, συνήθως «πέφτουν στο κενό», λόγω στερεότυπων αντιλήψεων.

Στο εγχώριο επίπεδο, η χρήση των μη θανατηφόρων όπλων ξεκινά την δεκαετία του 1950, με την Ελληνική Στρατιωτική Αστυνομία, την Χωροφυλακή και την Αστυνομία Πόλεων, να φέρουν αστυνομικές ράβδους, αρχικώς ξύλινες. Ειδικά, τα τότε Σώματα Ασφαλείας, έφεραν τον ανωτέρω οπλισμό **μόνο** σε περιπτώσεις καταστολής εξεγέρσεων.

Η εξέλιξη ήρθε το 1976 με την προμήθεια των πρώτων δακρυγόνων ουσιών, οι οποίες εκτοξεύονταν μέσω ειδικών εκτοξευτών αποκλειστικής χρήσης, για χρήση από τους νεοιδρυθέντες σχηματισμούς των Μονάδων Αποκατάστασης Τάξης.

Την ίδια περίπου περίοδο, σε επίπεδο Ενόπλων Δυνάμεων, εντοπίζονται και οι καπνογόνες χειροβομβίδες, ως μέσο όμως, απόκρυψης και διαφυγής τμημάτων Καταδρομών.

Οι πρώτες σοβαρές προσπάθειες ένταξης των όπλων αυτών στο επιχειρησιακό οπλοστάσιο των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, εμφανίστηκαν την περίοδο της προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, με παρουσιάσεις από εταιρείες, τακτικές δοκιμές οπλισμού σε πεδία κ.α. Ωστόσο και πάλι, οι όποιες ενέργειες αυτοακυρώθηκαν.

Τα γεγονότα του Δεκεμβρίου του 2008 οδήγησαν σε εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων και την εστίαση στην καταγραφή των ελλείψεων, τουλάχιστον σε επιχειρήσεις καταστολής οχλοκρατικών καταστάσεων και ελέγχου του πλήθους. Το Ενιαίο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Άμυνας και Εξοπλισμών 2008 - 2012 για την Ελληνική Αστυνομία καθόριζε την προμήθεια 200 τυφεκίων Non Lethal Weapons, 600 εκτοξευτών δακρυγόνων και 100 φυσούνων, 18.500 χειροβομβίδων δακρυγόνων, 15.000 αστυνομικές ράβδους κ.α. Η προμήθεια των ανωτέρω ολοκληρώθηκε.

Ομοίως, την ίδια περίοδο το Γενικό Επιτελείο Στρατού με τον υπ' αριθμό 48/ 2008 διαγωνισμό, ύψους 60.000,00 €, ζητούσε την προμήθεια 60 συλλογών καταστολής οχλοκρατικών καταστάσεων (ράβδοι, χειροβομβίδες κρότου λάμψης, ασπίδες κτλ.)

Με την ολοκλήρωση των προμηθειών αυτών, η κατάσταση σήμερα αποτυπώνεται ως εξής:

Σε επίπεδο Σωμάτων Ασφαλείας, ειδικότερα:

- οι Ειδικές Κατασταλτικές Αντιτρομοκρατικές Μονάδες 1 και 2, οι κατά τόπους Ομάδες Πρόληψης και Καταστολής της Εγκληματικότητας και η Ομάδα Ειδικών Επεμβάσεων της Μονάδας Υποβρυχίων Αποστολών χρησιμοποιούν χειροβομβίδες κρότου – λάμψης. Από συμβατικής χρήσεως, χρησιμοποιούνται λειόκαννα διαφόρων τύπων, με δυνατότητα τροφοδοσίας και με πλαστικά σφαιρίδια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η επέμβαση της ΟΕΕ σε κατάσταση ομηρίας στο πλοίο «ΚΡΗΤΗ II».
- οι ΕΚΑΜ 1/2 χρησιμοποιούν χειροβομβίδες χημικών αερίων. Επίσης έχει γίνει προμήθεια 130 τυφεκίων MR35 Punch Gun, με τα οποία εμφανίστηκε ομάδα της ΕΚΑΜ 1, στα επεισόδια των γραφείων του κόμματος ΔΗ.ΜΑΡ.

- οι Υποδιευθύνσεις Αποκατάστασης Τάξεως των Αθηνών και της Θεσ/νίκης χρησιμοποιούν χειροβομβίδες κρότου – λάμψης και χημικών αερίων. Επίσης φέρουν εκτοξευτές δακρυγόνων ενός βομβιδίου (σε αποθήκευση) και φυσούνες.
- Σε επίπεδο Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, έχει γίνει προμήθεια έξι(6) FN303 για δοκιμές από τις διάφορες υπηρεσίες, οι οποίες όμως δεν έχουν οδηγήσει σε περαιτέρω προμήθεια.
- Όλο το κατώτερο προσωπικό των Σωμάτων Ασφαλείας, δύναται να φέρει αστυνομικές ράβδους.

Σε επίπεδο Ενόπλων Δυνάμεων, παρότι χρησιμοποιούνται σε περιορισμένο αριθμό λειόκανα όπλα Remington 870 από το Ειδικό Τμήμα Αλεξιπτωτιστών και την Ζ' Μοίρα Αμφιβίων Καταδρομών, εν τούτοις δεν υπάρχει καταγεγραμμένη προμήθεια πλαστικών σφαιριδίων, για χρήση σε ειδικού «προφίλ» επιχειρήσεις.

Η χρήση χειροβομβίδων κρότου – λάμψης έχει καταγραφεί σε ασκήσεις και επιδείξεις των ανωτέρω μονάδων, σε επισήμους.

Η χρήση καπνογόνων χειροβομβίδων είναι γενικευμένη σε όλο τον Ελληνικό Στρατό, όπως και στην Διοίκηση Υποβρυχίων Καταστροφών και στη 31 Μοίρα Επιχειρήσεων Έρευνας και Διάσωσης.

Η χρήση ξύλινων αστυνομικών ράβδων είναι καθιερωμένη στην Αστυνομία Ενόπλων Δυνάμεων και στις Αστυνομίες Μονάδων. Ωστόσο, δεν γίνεται επιχειρησιακή εκπαίδευση και κατά συνέπεια ούτε χρήση.

Μετά την εισβολή των υπαλλήλων των ναυπηγείων στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, εμφανίστηκε διμοιρία της 71 Αερομεταφερόμενης Ταξιαρχίας να φέρει εξοπλισμό καταστολής εξεγέρσεων και ελέγχου πλήθους (αστυνομική ράβδος, προσωπίδα PBX, ασπίδα, θώρακας, επιγονατίδες, επιαγκωνίδες). Κατά συνέπεια, τα μη θανατηφόρα όπλα είναι «άγνωστα» σε επίπεδο Ενόπλων Δυνάμεων. Αυτό οφείλεται και στο είδος των αποστολών που αναλαμβάνουν, αφού ο στρατός θα πρέπει να ασκεί φονική βία.

Το γεωπολιτικό περιβάλλον στο οποίο εμπλέκονται πλέον όμως οι Ε.Δ., απαιτεί την εμπλοκή τους και σε ΟΟΤW στα πλαίσια συμμαχικών απαιτήσεων, εξωτερικής πολιτικής κτλ. Επομένως, θα πρέπει να υπάρχει και η αντίστοιχη «φαρέτρα» επιλογής

οπλισμού για χρήση μη φονικού πυρός. Ο δρόμος είναι μακρύς και μεγάλος για να καλυφθεί η τεχνολογική απόσταση.

ΠΗΓΕΣ

1. Sun Tzu, *Η Τέχνη του Πολέμου*, Εκδόσεις ΔΑΦΝΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.
2. Παγκόσμια Στρατιωτική, Ναυτική και Αεροπορική Εγκυκλοπαίδεια (2005), Εκδόσεις ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ
3. Εφ.Ανθλγός(ΠΖ) Πατσουλές Δημ. (2000), *Ασφάλεια Εγκαταστάσεων, ΠΕΡΙΠΟΛΟΣ 03*
4. Εφ.Ανθλγός(ΠΖ) Πατσουλές Δημ. (2010), *Βομβιδοβόλο ΧΜ25 – Καραμπίνα Μ26 MASS, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ 06*
5. Εφ.Ανθλγός(ΠΖ) Πατσουλές Δημ. (2011), *ΕΚΑΜ 1, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ 11*
6. Εφ.Ανθλγός(ΠΖ) Πατσουλές Δημ. (2016), *«Ακανονικός πόλεμος» και αποσπάσματα αγκύρωσης ναυτικού ειδικού πολέμου, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ 38*
7. Milosevits Zoran (2014), *Άσκηση ευρωπαϊκών αστυνομικών δυνάμεων, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ 30*
8. ΟΡΑΡ (2009), *SHOT SHOW 2009, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ 14*
9. Pointman (2003), *Επιχείρηση «ΔΟΥΡΕΙΟΣ ΙΠΠΟΣ», ΠΕΡΙΠΟΛΟΣ 14*
10. Pointman (2005), *Taser και η χρήση μη φονικής δύναμης, ΠΕΡΙΠΟΛΟΣ 22*
11. Pointman (2006), *Μη φονικά όπλα, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ 02*
12. ps1911 (2007), *FN303, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ 08*
13. Αποστολόπουλος Φοίβος (2007), *SAS: Οι πλέον ειδικοί του κόσμου είναι ΤΠ, ΠΕΡΙΠΟΛΟΣ 31*
14. Βλάσσης Δ. Σάββας (2002), *EUROSATORY 2002, ΠΕΡΙΠΟΛΟΣ 10*
15. Βλάσσης Δ. Σάββας (2002), *Επίδειξη όπλων της FN HERSTAL, ΠΕΡΙΠΟΛΟΣ 11*
16. Βλάσσης Δ. Σάββας (2011), *Ειδικά μέσα για ειδικές αποστολές, ΔΟΥΡΕΙΟΣ ΙΠΠΟΣ 06*
17. Βλάσσης Δ. Σάββας (2011), *Τακτικά γυαλιά αντι-LASER SAWFLY, ΔΟΥΡΕΙΟΣ ΙΠΠΟΣ 08*
18. Βλάσσης Δ. Σάββας (2011), *Το «ΕΜΠΑΕ» 2008 - 2012, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ 11*
19. Βλάσσης Δ. Σάββας (2012), *ΕΚΑΜ 2, ΔΟΥΡΕΙΟΣ ΙΠΠΟΣ 12*
20. Βλάσσης Δ. Σάββας (2015), *Ομηρία στο ΚΡΗΤΗ ΙΙ, ΔΟΥΡΕΙΟΣ ΙΠΠΟΣ 24*

21. Βλάσσης Δ. Σάββας (2016), SCAR για τους Κύπριους Κ/Δ, ΔΟΥΡΕΙΟΣ ΙΠΠΟΣ 26
22. Γκιζέλης Σταύρος (2006), Η εξέλιξη ενός «άγνωστου» όπλου μάχης, ΠΕΡΙΠΟΛΟΣ 26
23. Γκιζέλης Σταύρος (2010), Τακτικό λειόκανο, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ 06
24. Γκιζέλης Σταύρος (2011), Όπλα και υλικά για σύγχρονες απαιτήσεις, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ 07
25. Γκιζέλης Σταύρος (2012), Εργαλεία αυτοάμυνας από την ALPHA INNOVATIONS, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ 33
26. Γκιζέλης Σταύρος (2015), Τακτικά μπαστούνια BLACKSWIFT, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ 36
27. Γρίβας Κων/νος (2008), «Ανήθικα» όπλα, «ανθρωπιστικές» σφαγές και ο ιμπεριαλισμός των... «αναίμακτων» πολέμων, ΠΕΡΙΠΟΛΟΣ 34
28. Μάρας Δημήτριος (2008), Χειροβομβίδες και οπλοβομβίδες – Ο ρόλος τους στο πεδίο της μάχης, ΠΕΡΙΠΟΛΟΣ 34
29. Πάνου Π. Θεοδόσης (2007), Ενέδρα στα Ζωνιανά, ΠΕΡΙΠΟΛΟΣ 31
30. Παπακώτας Κων/νος (2007), Κυριαρχώντας στο σκοτάδι, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ 08
31. Σύρμας Τάσσοσ (2003), Λειόκαννα όπλα σε στρατιωτική χρήση, ΠΕΡΙΠΟΛΟΣ 16
32. Σύρμας Τάσσοσ (2006), Η έκθεση ΡΟCΤ 2006 και οι εξελίξεις στην ρωσική αγορά φορητών όπλων, ΚΑΤΑΔΡΟΜΗ 03